

Nr 4.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om ändring i kyrkomötesförordningen den 22 april 1949 (nr 174); given Stockholms slott den 14 december 1951.

Under åberopande av bilagda i statsrådet förda protokoll samt Kungl. Maj:ts och kyrkomötets däri omförmälda skrivelser vill Kungl. Maj:t härmed, jämlikt § 87 mom. 2 regeringsformen, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till förordning om ändring i kyrkomötesförordningen den 22 april 1949 (nr 174).

GUSTAF ADOLF.

Herman Zetterberg.

Propositionens huvudsakliga innehåll.

Genom propositionen föreslås, att det skall åläggas domkapitlen att utfärda fullmakt för de valda kyrkomötesombuden samt att granskning av fullmakterna skall ske före kyrkomötets första sammanträde.

F ö r s l a g
till
F ö r o r d n i n g
om ändring i kyrkomötesförordningen den 22 april 1949 (nr 174).

Härigenom förordnas, att i kyrkomötesförordningen den 22 april 1949 skall införas en ny paragraf, betecknad 9 a §, av nedan angiven lydelse samt att 11 § samma förordning skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Gällande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

9 a §.

För valt ombud skall fullmakt utfärdas av domkapitlet eller, i fråga om ombud för teologisk fakultet, av fakulteten. Fullmakten skall innehålla, förutom den valdes namn och hemvist, uppgift å det kyrkomöte för vilket han valts och det stift eller den fakultet som han företräder samt utvisa, om han är prästerligt ombud eller lekmannaombud. Har någon inträtt såsom ombud i stället för annan, skall detta förhållande jämte skälet därtill angivas i fullmakten.

Fullmakt upprättas i två exemplar, av vilka det ena tillställs ombudet och det andra ofördröjligen insändes till ecklesiastikdepartementet.

11 §.

Vid kyrkomöte föres ordet av ärkebiskopen eller den bland övriga biskopar, som Konungen, för den händelse ärkebiskopen har förfall, därtill förordnar.

Ordföranden och två av honom tillkallade självskrivna ombud skola före kyrkomötets första sammanträde granska de valda ombudens full-

(Gällande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

makter. För detta ändamål skola de fullmaktsexemplar som inkommit till ecklesiastikdepartementet tillhandahållas. Vid granskningen föres protokoll, vari anmärkningar mot ombuds behörighet antecknas.

På kyrkomötet ankommer att, så snart det kan ske, fatta beslut över de anmärkningar som upptagits i granskningsprotokollet eller som eljest förekomma mot ombuds behörighet. Ombud, vilkens behörighet är i fråga, äger deltaga i överläggning men ej i beslut härom.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1952.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 14 december 1951.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, statsråden SKÖLD, DANIELSON, ZETTERBERG, TORSTEN NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, ANDERSSON, LINGMAN, NORUP, HEDLUND, PERSSON, HJALMAR NILSON, LINDELL.

Efter gemensam beredning med chefen för ecklesiastikdepartementet anför chefen för justitiedepartementet, statsrådet Zetterberg, följande.

I skrivelse till kyrkomötet den 27 augusti 1951, nr 4, har Kungl. Maj:t, under återopande av skrivelsen bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll, jämlikt § 87 mom. 2 regeringsformen inhämtat kyrkomötets yttrande, huruvida kyrkomötet godkände skrivelsen bifogat förslag till *förordning om ändring i kyrkomötesförordningen den 22 april 1949 (nr 174)*.

Kyrkomötet har i skrivelse den 6 oktober 1951, nr 1, anmält, att kyrkomötet godkänt förslaget.

Härefter hemställer föredraganden, att förslaget måtte jämlikt § 87 mom. 2 regeringsformen genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
K. G. Grönhagen.

Nr 4.

Kungl. Maj:ts skrivelse till kyrkomötet med förslag till förordning om ändring i kyrkomötesförordningen den 22 april 1949 (nr 174); given Stockholms slott den 27 augusti 1951.

Under återopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed jämlikt § 87 mom. 2 regeringsformen inhämta kyrkomötets yttrande, huruvida kyrkomötet godkänner härvid fogade förslag¹ till förordning om ändring i kyrkomötesförordningen den 22 april 1949 (nr 174).

GUSTAF ADOLF.

Herman Zetterberg.

¹ Förslaget, som är likalydande med det vid propositionen fogade författningsförslaget, har här uteslutits.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementetsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 15 juni 1951.

N ä r v a r a n d e :

Statsministern ERLANDER, statsråden SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, MOSSBERG, ANDERSSON, LINGMAN, HAMMARSKJÖLD, NYGREN.

Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Zetterberg, anmäler, efter gemensam beredning med statsrådet Quensel, fråga om *ändrade bestämmelser rörande granskning av kyrkomötesombudens fullmakter*. Föredraganden anför följande.

Nu gällande bestämmelser om granskning av kyrkomötesombudens fullmakter äro upptagna i den av kyrkomötet fastställda arbetsordningen. Vid kyrkomötets första sammanträde skola, enligt dessa bestämmelser, de valda ombuden till ordföranden avlämna de protokollsutdrag, vilka utgöra deras fullmakt att taga del i mötets förhandlingar. Ordföranden anmodar två självskrivna ombud att biträda vid granskning av protokollsutdragen, och denna granskning företages samma dag som kyrkomötet öppnats. Därvid föres protokoll, som skall fullständigt upptaga de mot ombuds behörighet förekomna anmärkningarna och som därefter justeras inför ordföranden och de honom biträdande ombuden. Nästa söckendag uppläses granskningsprotokollet vid sammanträde med kyrkomötet, och förekomna anmärkningsar mot ombuds behörighet upptagas till överläggning och avgöras, såvitt ske kan. Finner mötet nödigt att uppskjuta sådan frågas behandling, företages den till avgörande, så snart det är möjligt. Vid förhandlingarna äga de, mot vilkas val anmärkning förekommit, rätt att delta i överläggningarna, men ej i besluten.

I skrivelse den 8 december 1948, nr 23, har kyrkomötet, i samband med anmälan av kyrkomötets beslut beträffande då föreliggande förslag till ny kyrkomötesförordning, anhållit om utredning angående sättet för granskning av valda ombuds vid kyrkomötet fullmakter. Kyrkolagsutskottet hade i sitt, av kyrkomötet i skrivelsen åberopade betänkande, nr 19, framhållit att erfarenheten visat att ombudens fullmakter ej sällan varit behäftade med brister i formellt hänseende. Granskningen fördröjde kyrkomötets arbete. Vid den översyn av arbetsordningen som utskottet förehaft hade därför möjligheterna att rationalisera fullmaktsgranskningen övervägts.

Efter en redogörelse för hur granskningen av riksdagsledamöternas fullmakter tillgår hade utskottet vidare anfört att den förberedande gransk-

ningen är tidsbesparande för riksdagen och underlättar dess arbete. Med hänsyn till den korta tid kyrkomötet sammanträder hade utskottet därför kommit till den uppfattningen att en motsvarighet till sagda ordning borde införas för kyrkomötets vidkommande. Sedan fullmakterna av domkapitlen insänts till justitiedepartementet, eventuellt ecklesiastikdepartementet, skulle granskningen lämpligen kunna företagas inför samma statsråd som förordnats att utföra granskningen av riksdagsfullmakterna, i närvaro av två av Kungl. Maj:t tillkallade självskrivna ledamöter av kyrkomötet. Bestämmelser av antytt innehåll vore emellertid, enligt utskottets mening, icke av beskaffenhet att kunna intagas i arbetsordningen, utan borde inflyta i kyrkomötesförordningen.

Departementschefen.

De av kyrkomötet påvisade praktiska olägenheterna med nu gällande regler för granskning av kyrkomötesledamöternas fullmakter synas i främsta rummet sammanhånga med att granskningen skall ske samma dag som kyrkomötet öppnas och på grund av handlingar som ombuden avlämna vid kyrkomötets första sammanträde. Denna ordning för granskningen medger icke tillräcklig tid för inhämtande av erforderliga, kompletterande upplysningar från de myndigheter som utfärdat handlingarna. Den ändringen bör därför vidtagas att de för granskningen behövlige handlingarna skola i förväg insändas, så att granskningen kan förberedas. Vidare torde det vara lämpligt att, i likhet med vad som gäller enligt riksdagsordningen, de sålunda insända handlingarna skola bestå av särskilda fullmakter med närmare angivet innehåll. De anmärkningar som hittills brukat förekomma ha nämligen i allmänhet gått ut på att de protokollsutdrag, som avlämnats såsom fullmakt varit ofullständiga.

Däremot synes det icke vara påkallat att göra en sådan ändring av gällande regler att granskningen överflyttas på chefen för justitiedepartementet eller annan ledamot av statsrådet. Till skillnad från riksdagen har kyrkomötet en självskrivnen ordförande och vissa självskrivna ledamöter. Det bör, liksom hittills, ankomma på ordföranden att med hjälp av två tillkallade självskrivna ledamöter utföra granskningen.

Det bör alltså åläggas domkapitlen att utfärda fullmakt för de valda kyrkomötesombuden; för de teologiska fakulteternas ombud få dock fakulteterna fullgöra denna uppgift. Fullmakten bör ange ombudets namn och hemvist, det kyrkomöte för vilket han valts och det stift eller den fakultet som han företräder. Vidare bör det framgå av fullmakten, om han är prästerligt ombud eller lekmannaombud. Fullmakt erfordras i allmänhet endast för de ordinarie, valda ombuden. Skulle emellertid suppleant inträda i ombuds ställe, får fullmakt utfärdas för suppleanten. I sådant fall bör fullmakten utvisa att den för vilken denna utfärdats inträtt i annans ställe och skälet till att så skett. Fullmakt bör upprättas i två exemplar, varav det ena tillställs ombudet och det andra insändes till ecklesiastikdepartementet.

Beträffande själva granskningen bör föreskrivas, att den skall ske före

kyrkomötets första sammanträde. Liksom hittills får det sedan ankomma på kyrkomötet att på grundval av granskningsprotokollet och de anmärkningar som eljest framställas utöva sina lagliga befogenheter att pröva ombudens behörighet.

Bestämmelser av sådant innehåll som nu angivits torde icke kunna meddelas av kyrkomötet i dess arbetsordning; de böra därför upptagas i kyrkomötesförordningen.

I enlighet med vad sålunda anförts har inom justitiedepartementet upprättats bilagda förslag till *förordning om ändring i kyrkomötesförordningen den 22 april 1949 (nr 174)*.

Föredraganden hemställer att lagrådets utlåtande över förslaget måtte för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas genom utdrag av protokollet.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Lars Nordvall.

Förslag

till

Förordning

om ändring i kyrkomötesförordningen den 22 april 1949 (nr 174).

Härigenom förordnas, att i kyrkomötesförordningen den 22 april 1949 skall införas en ny paragraf, betecknad 9 a §, av nedan angivna lydelse samt att 11 § samma förordning skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Gällande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

9 a §.

För valda ombud skall fullmakt utfärdas av domkapitlet eller, i fråga om ombud för teologisk fakultet, av fakulteten. Fullmakten skall innehålla, förutom den valdes namn och hemvist, uppgift å det kyrkomöte för vilket han valts och det stift eller den fakultet som han företräder samt utvisa, om han är prästerligt ombud eller lekmannaombud. Har något inträtt såsom ombud i stället för annan, skall detta förhållande samt skälet därtill angivas i fullmakten.

Fullmakt upprättas i två exemplar, varav det ena tillställes ombudet och det andra ofördröjligen insändes till ecklesiastikdepartementet.

11 §.

Vid kyrkomöte föres ordet av ärkebiskopen eller den bland övriga biskopar, som Konungen, för den händelse ärkebiskopen har förfall, därtill förordnar.

Ordföranden och två av honom tillkallade självskrivna ombud skola före kyrkomötets första sammanträde granska de valda ombudens full-

*(Gällande lydelse.)**(Föreslagen lydelse.)*

makter. För detta ändamål skola de fullmaktsexemplar som inkommit till ecklesiastikdepartementet tillhandahållas. Vid granskningen föres protokoll, vari förekommande anmärkningar mot ombuds behörighet antecknas.

På kyrkomötet ankommer att, så snart det kan ske, pröva ombudens behörighet och att därvid fatta beslut över de anmärkningar som upptagits i granskningsprotokollet eller som eljest framställas. Ombud, vilkens behörighet är i fråga, äger delta i överläggning härom men ej i beslut.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1952.

Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den 27 augusti 1951.

N ä r v a r a n d e :

justitieråden EKBERG,
STRANDBERG,
LJUNGGREN,
regeringsrådet BJÖRKHOLM.

Enligt lagrådet den 4 juli 1951 tillhandakommet utdrag av protokoll över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 15 juni 1951, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas över upprättat förslag till *förordning om ändring i kyrkomötesförordningen den 22 april 1949 (nr 174)*.

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, föredrogs inför lagrådet av byråchefen för lagärenden i justitiedepartementet B. Kjellin.

Lagrådet lämnade förslaget utan annan erinran än att 11 § tredje stycket lämpligen syntes bära undergå någon jämkning till undvikande av det missförståndet att kyrkomötet skulle ha att fatta beslut beträffande ombuds behörighet, även om någon anmärkning varken upptagits i granskningsprotokollet eller eljest förekommer.

Ur protokollet:

Bengt Larson.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 27 augusti 1951.

N ä r v a r a n d e :

Ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden QUENSEL, DANIELSON, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, ANDERSSON, LINGMAN, NYGREN.

Efter gemensam beredning med statsrådet Quensel anmäler chefen för justitiedepartementet, statsrådet Zetterberg, lagrådets utlåtande över det till lagrådet den 15 juni 1951 remitterade förslaget till *förordning om ändring i kyrkomötesförordningen den 22 april 1949 (nr 174)*.

Med förmälan att lagrådet mot förslaget framställt allenast en erinran av formell natur, vilken syntes böra iakttagas, hemställer föredraganden att från kyrkomötet måtte inhämtas yttrande, huruvida kyrkomötet godkänner förslaget med den av lagrådet förordade omformuleringen samt några andra redaktionella jämkningar.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till kyrkomötet skall avlåtas skrivelse av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Olle Hellberg.

Nr 1.

Till Konungen.

I skrivelse till kyrkomötet den 27 augusti 1951, nr 4, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av skrivelsen bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll, begärt kyrkomötets yttrande, huruvida kyrkomötet godkänner vid skrivelsen fogat förslag till förordning om ändring i kyrkomötesförordningen den 22 april 1949 (nr 174).

Med överlämnande av ett tryckt exemplar av kyrkolagsutskottets i ärendet avgivna betänkande, nr 7, får kyrkomötet i underdånighet anmäla, att kyrkomötet för sin del godkänt ifrågavarande, av Eders Kungl. Maj:t framlagda förslag till förordning om ändring i kyrkomötesförordningen den 22 april 1949 (nr 174).

Underdånigst

YNGVE BRILIOTH.

/G. H. Berggren.

Stockholm den 6 oktober 1951.

Nr 7.

Kyrkolagsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts skrivelse med förslag till förordning om ändring i kyrkomötesförordningen den 22 april 1949 (nr 174).

Genom en den 27 augusti 1951 dagtecknad, till kyrkolagsutskottets handläggning hänskjuten skrivelse, nr 4, har Kungl. Maj:t, under åberopande av skrivelsen bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll, begärt kyrkomötets yttrande, huruvida kyrkomötet godkänner vid skrivelsen fogat förslag till förordning om ändring i kyrkomötesförordningen den 22 april 1949 (nr 174).

Förslaget har följande lydelse:

Förslag
till
Förordning
om ändring i kyrkomötesförordningen den 22 april 1949 (nr 174).¹

Beträffande motiveringen till förslaget får utskottet hänvisa till de vid Kungl. Maj:ts skrivelse fogade utdragen av statsrådsprotokollet.

Utskottet. Förslaget avser att tillgodose de av 1948 års kyrkomöte i skrivelse till Kungl. Maj:t uttalade önskemålen om en ändrad ordning för granskning av de valda kyrkomötesombudens fullmakter. Enligt utskottets mening innebär förslaget en förenkling, som är ägnad att underlätta kyrkomötets arbete. Utskottet hemställer,

att kyrkomötet måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t förklara att kyrkomötet godkänner förslaget.

Stockholm den 24 september 1951.

På kyrkolagsutskottets vägnar:

CARL HAMILTON.

¹ Förslaget, som är likalydande med det vid propositionen fogade författningsförslaget, har här uteslutits.